

Proljeće... ili možda jesen... ne znam

U trenutku pisanja ovog uvodnika kiša pada neprekidno već nekoliko dana, a sredina je proljeća. Ne, nisu to lagane proljetne kiše koje padaju par sati ili dan-dva pa onda grane Sunce. Kiše padaju i padaju baš kao da je kasna jesen, što na područjima koja su i inače ugrožena poplavama i visokim vodama znači goleme štete i nove probleme. S druge strane, obilne padaline za neke znače i veće prihode, osobito za našu najveću energetsku tvrtku koja se već u prva tri mjeseca upravo zahvaljujući povećanoj proizvodnji u hidroelektranama od uvoznika pretvorila u izvoznika električne energije.

Istodobno, neke druge europske zemlje već u ovo doba godine muči suša. Primjerice, u Italiji je razina rijeke Po prije par tjedana bila na razini na kojoj je bila u ljeto prošle godine, što je izazvalo goleme poremećaje u vodoopskrbi, poljoprivredi i industriji. U južnoj Španjolskoj zbog suše propadaju nasadi voća i povrća. Klimatske promjene u punoj snazi.

Za očekivati je, dakako, da za par dana kiše prestanu, a onda će ih smijeniti velike vrućine. Nije to ništa što već nismo mogli vidjeti proteklih godina. Dakle, dugotrajnim padalinama u jedno doba godine i sušama koje ih slijede u drugo doba godine više se nitko ne bi trebao čuditi. Tome se treba prilagoditi i prema tome usmjeravati strateške planove. Svaka kriza mora biti prilika. Uostalom, oduvijek je bilo da dok nekome ne smrkne, drugome ne svane.

Kada je već riječ o klimi, valja nešto reći i o mikroklimi, odnosno o uvjetima ugodnog boravka u zatvorenim prostorima, za čije su ostvarivanje zadušeni rashladni, ventilacijski i klimatizacijski uređaji, oprema i sustavi koji su pak tema ovog broja. Spomenuto kišno vrijeme svakako će se (nepovoljno) odraziti i na prodajne rezultate većine tvrtki i obrta koji se bave prodajom i ugradnjom klima-uređaja. No, upravo zahvaljujući klimatskim promjenama, točnije paradigmi borbe protiv njih, kroz velike promjene prolazi i rashladna, ventilacijska i klimatizacijska tehnika. Strogi zahtjevi koji se postavljaju na prihvatljivost radnih tvari za okoliš i propisi kojima se dopušta jedino gradnja zgrada gotovo nulte energije (nZEB) i zgrada s nultom emisijom (ZEB) samo su neki od glavnih pokretača tih promjena. Svi kojima su grijanje, hlađenje, ventilacija i klimatizacija dio svakodnevnog posla na te se promjene moraju početi spremati već sada. To znači neprestano učenje, stjecanje novih znanja, upoznavanje i prihvaćanje novih rješenja, načina razmišljanja i pristupa projektiranju, izvođenju i održavanju takvih uređaja, opreme i sustava.

Jednostavno, izazove budućnosti, kakvi god bili, treba dočekati spreman.

Vaš Boris Labudović